

"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

☒ : H-1037 Budapest, Haránt utca 12.

☎ : (+36/06-1) 250-6199 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbmrtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: *MEZEI József műhelyvitája*

**KÖRLEVÉL
(2022-464)**

Tisztelt Tagtársak, kedves Szimpatizánsok!

Tudományos társaságunk hagyományai szellemében ezúton tájékoztatlak Benneket arról, hogy BODA József témavezetésével, MEZEI József szerzőségével készült el „*A magyar állam kémelhárító tevékenysége 1975-1985.*” című („*A Belügyminisztérium III/II. Csoportfőnöksége által foglalkoztatott hálózat és szervezet által folytatott operatív ügyek vizsgálata 1975-1985 között.*”) alcímű Ph.D. disszertáció tervezet a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskolájában. A műhelyvitára 2022. VI. 28-án délután került sor az egyetem Ludovika Campusában.

Dr. BODA József nyá.nb.vörge., c.egyetemi tanár, az MTA köztestületi tagja, témavezető évtizedek óta foglalkozik — nemzeti rendvédelem-történetünk részeként — a magyar békefenntartás, illetve nemzetbiztonsági tevékenység történetével. Egyetemi doktori disszertációját 1995-ben a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen „*A mélylégi felderítés helye és szerepe az új védelmi alapelvekben.*”, míg a második doktorátusát Ph.D. disszertációként 2007-ben a Nemzetvédelmi Egyetemen „*A rendvédelmi békefenntartók kialakulása, helye és szerepe a XXI. században.*” címmel védte meg. Kutatási területe a XIX-XX. századi magyar békefenntartás története. Számos írásművet publikált — mintegy 15 könyv, 40 tanulmány, 69 egyéb közlemény jelent meg a szerzőségével — publikációinak jelentős része nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó tartalommal készült. Hirsch-indexe 7. Idős kora ellenére — mint a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnökségi tagja — részt vesz a nemzeti rendvédelem-történetünk gondozását megvalósító szellemi munka szervezésében és irányításában.

MEZEI József alez. szerző 25 éve teljesít fegyveres szolgálatot a belügyi tárca szervezetében. Gépészmérnöki diplomát 2004-ben a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen, mérnöktechnikai diplomát 2008-ban a Budapest Műszaki Egyetemen, gazdaságinformatikai diplomát 2018-ban a Zsigmond Király Főiskolán szerzett. Doktori tanulmányait 2016-ban kezdte el. Disszertációja témájával kapcsolatosan 15 tudományos írásművet publikált. Feleségével nevelik fiú és lánygyermeküket. Úgy gondolta, hogy a Varsói Szerződésen belül működő magyar kémelhárítás

tapasztalatai hasznosak lehetnek a nemzeti kémelhárításunk fejlesztése számára, ezért választotta a vizsgált időszak kémelhárítása történetének a feltárását disszertációja témájául.

Hasznos hagyomány — amely a vonatkozó szabályzóban is szerepel (Nemzeti Közszerződési Egyetem Doktori és Habilitációs Szabályzat 44.§) —, hogy a tudományos fokozat megszerzésére törekvő kutató disszertációja szövegtervezetét bemutatja a téma művelőinek, akik véleményezése nyomán nyújtja be írásművét védelemre. A korábban munkahelyi vitának, napjainkban műhelyvitának nevezett rendezvény nyitott, azon mindenki megjelenhet és a véleményét ismertetheti. A hozzászólóktól azonban állásfoglalást várnak arra vonatkozóan, hogy :

- a szerző — kutatómunkája során, korszerű kutatási módszereket alkalmazva — minden lényeges részletre kiterjedően hozta-é létre írásművét;
- a disszertáció a tartalmi és formai követelményeknek megfelelő-é;
- a szerző önálló munkája-é az értekezés;
- tartalmaz-é a dolgozat új eredmény(ek)e)t.

A műhelyvita számára a házigazda intézmény a nemzetközi közszolgálati egyetem biztosított termet, valamint PowerPoint szemléltetési lehetőséget. A rendezvényen 32 fő jelent meg, közülük 20 fő rendelkezett tudományos fokozattal (3 fő DSc., 1 fő CSc., 16 fő Ph.D.).

A megjelentek többsége a felderítés, illetve elhárítás terén tevékenykedett hosszabb-rövideb ideig, valamint jelenleg is kapcsolódik valamilyen formában a szakterület műveléséhez. A műhelyvita résztvevői — habár többségükben az idősebb korosztályhoz tartoztak — napjainkban is a tudományos közélet aktív résztvevői, megbecsült tagjai. A műhelyvitán részt vett a doktori iskola korábbi és jelenlegi vezetője is. A két előopponens dr. FINSZTER Géza DSc. és dr. PARÁDI József CSc. volt. A jegyzőkönyvet MOLNÁR Szilvia a Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Kara Polgári Nemzetbiztonsági Tanszékének a tanszéki előadója vezette. A műhelyvita levezető elnöke dr. BODA József Ph.D. a disszertáció témavezetője volt.

A műhelyvitát a levezető elnök nyitotta meg, melynek során üdvözölte a megjelenteket, ismertette a rendezvény munkarendjét, tájékoztatta a hallgatóságot arról, hogy dr. KOVÁCS Zoltán András Ph.D. szolgálati elfoglaltságai miatt lemondott az előopponensi megbízásáról, ezért erre a feladatra dr. PARÁDI József CSc.-t kérték fel. A levezető elnök bemutatta a szerzőt majd felkérte arra, hogy ismeresse a disszertáció tervezet lényegét.

A szerző disszertáció tervezetének a bemutatását követően elsőként a két előopponens kérte fel bírálatának az ismertetésére. Az előopponensek bírálatainak az elhangzását követően adta meg a szót az elnök a megjelentek körében véleménynyilvánításra jelentkezőknek.

Valamennyi véleménynyilvánító kivétel nélkül, egyöntetűen úgy foglalt állást, hogy a disszertáció:

- korszerű módszerek alkalmazásával és a legfontosabb részletekre kiterjedően készült;

- a tartalmi és formai követelményeknek megfelel;
- a szerző önálló tudományos kutatásinak az eredménye;
- új tudományos eredményeket tartalmaz.

A véleménynyilvánítók többsége formai tekintetben javasolt kisebb-nagyobb változtatásokat. Ide sorolható az is, hogy a címet is módosították. A módosított cím „*A magyar állam kémelhárító tevékenysége 1975-1985.*”. Tartalmi tekintetben két figyelemre méltó vélemény hangzott el. Eszerint a disszertációban ki kellene hangsúlyozni, hogy az elérhető iratok felhasználásával készült, mert ma már ezen okmányok foghíjasan lelhetőek fel. Az elhárítást nem lehet a néhai III. Főcsoportfőnökség egésze vizsgálatának a mellőzésével hitelt érdemlően feltárni, mivel a csoportfőnökségek között szoros kapcsolat állt fenn, azok egymást ahol lehetett segítették.

A műhelyvitán 20 fő tudományos fokozatos vett részt. Mivel pedig a téma-vezető nem szavazhat, ezért 19 fő rendelkezett szavazati jogosultsággal. Valamennyien éltek is ezzel a lehetőséggel. A szavazás tartalma a disszertáció további sorsára hat ki, a doktori eljárás rendjén belül. Eszerint három alternatíva közül választhattak a szavazók. Nevezetesen:

- az értekezéstervezet átdolgozás nélkül (vagy kisebb, lényegét nem érintő átdolgozásokkal) további eljárásra, újabb műhelyvita megtartása nélkül alkalmas;
- az értekezéstervezet lényegét érintő átdolgozásokkal, újabb műhelyvita megtartása nélkül további eljárásra alkalmas;
- az értekezéstervezet csak teljes átdolgozással, újabb műhelyvita megtartásával, alkalmas a további eljárásra.

19 fő szavazott arra, hogy a disszertáció tervezet átdolgozás nélkül — csupán a lényegét nem érintő kisebb módosításokkal — további eljárásra, újabb műhelyvita megtartása nélkül alkalmas. Mivel a műhelyvitán magam is részt vettem, emlékezetem szerint ez a legkedvezőbb döntés is számos feladatot ró a szerzőre, nevezetesen:

- a szöveget több helyen stilizálni célszerű;
- pontosítani kell néhány szervezet megnevezését a korabeli hivatalos elnevezéseknek megfelelően;
- a mellékletek számát a szemléletesség érdekében gyarapítani indokolt;
- a néhai III/II. Csoportfőnökség többi csoportfőnökségével is kell valamilyen mértékben foglalkozni;
- bátrabban kell élni a forráskritikával;
- a jegyzeteket, illetve a forrás- és irodalomjegyzéket felhasználóbaráttá kell tenni;
- az új tudományos eredményeket pontosítani kell.

A műhelyvita zárásaként a levezető elnök megköszönte a résztvevők aktivitását, a szerzőnek pedig jó munkát kívánt.

A fenti sorok szerzőjeként ezúton mondok köszönetet MOLNÁR Szilviának azért, hogy a műhelyvita rögzített adatait a rendelkezésemre bocsájtotta.

Nemzeti rendvédelem-történetünk műveléséhez további eredményeket kívánok!

Pilisszántó, 2022. VII. 8.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke

Ui.: Az a kérésem, hogy a magyar rendvédelem-történet témakörében készülő disszertációk létrehozásával kapcsolatos nyílt rendezvények várható időpontjáról és helyszínéről szíveskedjen mindenki a fejlécen szereplő elérhetőségen számunkra értesítést küldeni. Azt szeretnénk ugyanis elérni, hogy ezen események mindegyikéről tájékoztatást nyújthassunk olvasóinknak. Gyanítjuk azonban, hogy nem jut el valamennyi érintett rendezvény információja hozzánk.